

РОЗВИТОК ІННОВАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ УКРАЇНИ ЯК ШЛЯХ ДИНАМІЧНОГО РОЗВИТКУ ТА УСПІХУ В МЕЖАХ СВІТОВОГО ЦИВІЛІЗАЦІЙНОГО ПРОСТОРУ

К. В. СВІДЛО, д-р техн. наук, професор, професор кафедри туризму та готельного господарства

Харківський національний університет міського господарства імені О. М. Бекетова, м. Харків, Україна

Укріплення державного суверенітету України означає повноцінне представлення нашої держави як активного суб'єкту геополітики в межах світового цивілізаційного простору. Це є можливим за умови розвитку динамічного діалогу України з іншими країнами, що базуватиметься на дотриманні норм та принципів міжнародного права, безпеці та розумінні нашої державою сутності її національних інтересів, взаємовигідній співпраці. Геополітичне майбутнє європейського проекту та його роль у світовій політиці першочергово залежить від ефективності співпраці з країнами та регіонами, що є безпосередніми сусідами Євросоюзу. Таким чином, велике значення для обох сторін має співпраця між Україною та ЄС.

Україні не слід зосереджуватися лише на європейському векторі й геополітичні реалії сьогодення вказують саме на те. Визначені стратегічні цілі та завдання України не применшують важливості інших пріоритетних напрямів: поглиблення стратегічного партнерства із США, розвитку економічних відносин з країнами АТР, підтримка дружніх, партнерських відносин з країнами СНД. Відповідає національним інтересам України й активізація її співпраці в рамках ГУАМ, який об'єднує чотири держави – Грузію, Україну, Азербайджан та Молдову. Перспективним і важливим напрямом української зовнішньої політики є її участь в Організації Чорноморського Економічного Співробітництва (ОЧЕС). Але офіційно проголошеним ключовим пріоритетом зовнішньої політики України, серед усіх напрямів інтеграційної стратегії України, на сьогодні виступає євроінтеграція. Багатовекторність зовнішньополітичного курсу України об'єктивно зумовлюють геополітичне положення і історична спадщина нашої країни. Необхідність зазначених кроків диктується як вимогами прискорення економічного зростання України, так й перспективами щодо створення зони вільної торгівлі з Європейським Союзом, але Україна зможе скористатися перевагами вільної торгівлі з країнами ЄС лише у випадку гармонізації національних стандартів виробництва та реалізації промислової продукції згідно зі стандартами Європейського Союзу [1].

Сьогодні Україна розглядає участь у реалізації Європейського проекту з його орієнтованістю на безпеку та процвітання всієї Європи як найважливіший зовнішньополітичний пріоритет, бо в умовах війни, ми визначилися зі стратегічними орієнтирами свого розвитку та кінцевою метою європейської інтеграції. Основними напрямками співробітництва між Україною та ЄС є енергетика, юстиція та внутрішні справи, транскордонне співробітництво,

наближення законодавства України до законодавства Євросоюзу, торгівля та інвестиції, охорона навколишнього середовища, транспортна сфера, співпраця у сфері науки, технологій та космосу. Україна має прямувати до збалансованого розвитку промисловості з поступовим збільшенням частки високотехнологічної, інноваційної продукції. Розвиток інноваційного потенціалу – це не тільки шлях динамічного розвитку та успіху, а й засіб забезпечення безпеки та суверенітету країни, її конкурентоспроможності у сучасному світі. За даними Всесвітнього економічного форуму, Україна посіла 81 місце серед 137 досліджуваних країн, піднявшись на чотири позиції («Звіт про глобальну конкурентоспроможність 2017-2018 рр.»). Ключовим фактором на стадії інвестиційного зростання (індустріалізації) є компоненти, які характеризують ефективність ринків. А саме, за оцінками експертів серед 137 країн Україна посідає 86 місце за ефективністю ринку праці, 101 місце – за ефективністю товарних ринків, 120 – за ефективністю фінансових ринків. На рівні 81 місця оцінена її готовність до адаптації технологій та інновацій. Наша країна посідає 118 місце за показником «Ринкові інституції», а за розвиненістю бізнесу – 90. Сприятливими серед факторів, важливих для розвитку промисловості, є розмір доступного ринку (за ємністю ринку Україна посідає 47 місце) та освіта (наша країна посідає 35 місце). Таким чином, інноваційна діяльність у всіх сферах, і зокрема у готельному господарстві, розвивається досить повільними темпами [1–3]. Україна має значні нереалізовані можливості в інноваційному розвитку, особливо щодо комерціалізації нововведень і у сфері захисту прав на інтелектуальну власність, про це свідчить компонентний аналіз. Головними перевагами України є вигідне географічне положення, наявність поглибленої та всебічної зони вільної торгівлі між Україною та ЄС, ємний ринок та відносно високий рівень розвитку людського потенціалу. Для виміру окремих видів ефекту використовують специфічні показники, які кількісно чи якісно характеризують результати, їх врахування відображає полімотивацію інноваційних процесів. У 2018 році, за даними Глобального індексу інновацій (Global Innovation Index), Україна посіла у рейтингу найвищу позицію за останні сім років – 43 місце, покращивши його на сім позицій з 2017 року. В попередньому звіті Україна піднялася на шість пунктів, що обумовлено високим коефіцієнтом інноваційної ефективності – співвідношенням отриманого результату до інноваційних ресурсів [2, 3].

Література:

1. Мальська М. П. Готельний бізнес: теорія та практика: підручник / М. П. Мальська, І. Г. Пандяк. К.: Центр учбової літератури, 2010. 472 с.
2. Данько Н. І. Оцінка економічної ефективності інвестицій у готельний бізнес / Н. І. Данько, В. П. Новіков. *Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна*. 2017. Міжнародні відносини. Економіка. Країнознавство. Туризм; Вип. 6. С. 153–160.
3. Стратегія інноваційного розвитку України на період до 2030 року URL: <https://www.businesslaw.org.ua/strategiya-innovaciinogo-rozvtuku-ukrainy> (дата звернення: 20.12.2022).